

Veckans art #10

BIBAGGE (*Apalus bimaculatus*)

Bibaggen är en centimeterstor, vackert orange skalbagge som kryper fram och visar sig tidigt på våren när snöfläckar fortfarande ligger kvar. Den dyker upp i exponerade miljöer med blottlagd sand. Där kutar den runt soliga dagar när sanden är uppvärmd, parar sig och lägger ägg i små gropar.

Larven som sedan utvecklas äter upp matförråd, ägg och larver av en annan insekt, vårsidenbiet, som också har lagt ägg i sanden. Bibaggen är alltså en parasitoid, d.v.s. ett mellanting mellan rovdjur och äkta parasit.

Linné som beskrev bibaggen i Fauna Suecica 1761 fick exemplar från Isak Uddman, som senare blev elev till Linné. Isak lär ha hittat bibaggen i en sandgrop i Uppsalas närhet. Men uppgiften betvivlades längre fram och det påstods att Isak ville ställa sig in hos Linné och att baggarna i stället hade kommit från Finland, Isaks hemland. Men bibaggar återfanns vid sandgropen 1896, så troligen var uppgiften riktig att de ursprungliga baggarna kom från Uppsala.

Den geografiska plats där en namnbärande typ av en art har fångats kallas typlokal. En typlokal är således en referenslokal av högsta vetenskapliga intresse.

Under 2022 presenterar Upplandsstiftelsen en ny art som finns i länets natur varje vecka. Vi vill sätta fokus på den biologiska mångfalden och berätta hur vi arbetar för att värna den i Uppsala län. Följ med på en upptäcktsfärd bland såväl vanliga som ovanliga och hotade arter!